

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

20 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cojocaru Dorin în numele inculpatului Proțic Vasile, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Proțic Vasile xxxx, născut la xx xx xxxx,
originar din r-nul xxxx s. xxxx, domiciliat în or.
xxxx str. xxxx nr. xx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.04.2018 – 22.06.2018;

Instanța de apel: 16.07.2018 – 09.10.2018;

Instanța de recurs: 02.01.2019– 20.03.2019.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni /sediul central/ din 22 iunie 2018, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Proțic Vasile a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an 6 luni.

În conformitate cu art.90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoarea în privința inculpatului pe o perioadă de probațiune de 1 an.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că la data de 27.08.2017, aproximativ la orele 21:00, deplasându-se împreună cu o altă persoană la domiciliul cet. Dascăl Andrian din or. xxxx, str. xx xxxx, unde se afla cet. Căldăraru Vitalie, urmărind premeditat scopul de a-și demonstra superioritatea față

de ultimul, realizând caracterul și gradul prejudiciabil al acțiunilor sale, din motive huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o lipsă evidentă de respect față de societate, acționând împreună și de comun acord cu o altă persoană, i-au aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite regiuni ale corpului lui Căldăraru Vitalie, cauzându-i conform raportului de expertiză extrajudiciară nr. 366 din 29.08.2017, echimoză cu escortații în regiunea urechii stângi, excoriație liniară pe partea din urmă a gâtului, excoriație pe mucoasa buzei de jos, lezarea parțială a dintelui 1 din stânga de sus, echimoze pe față, gât și în regiunea articulației umărului stâng și pe piept și escortații pe piept, care au fost produse prin acțiunea unui obiect dur și se califică ca vătămări neînsemnate.

Astfel, acțiunile lui Proțic Vasile au fost încadrate în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal – *Huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei comis de două persoane.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Cojocaru Dorin în numele inculpatului Proțic Vasile, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei penale, rejudecarea și adoptarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă, respingerea cererii acuzării privind încasarea sumei de 128 lei în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare, invocând că la stabilirea pedepsei, prima instanță ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, nu a luat în considerație faptul că cauză penală a fost examinată în procedură simplificată, în baza prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, inculpatul a recunoscut integral vina, a conștientizat acțiunile sale, s-a căit sincer, este caracterizat ca o persoană pozitivă, responsabilă, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, a restituit prejudiciul, prima instanță eronat a concluzionat că inculpatul nu va avea posibilitate să achite amenda.

Apelantul a mai indicat că, nu este de acord cu faptul că instanța a dispus achitarea sumei de 128 lei din contul inculpatului pentru expertiza medică-legală, menționând că, potrivit art.34 alin.(3) al Legii nr.1086 din 23 iunie 2000, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt achitate din bugetul de stat, în acest sens a mai menționat că, raportul de expertiză a fost efectuat la solicitarea procurorului, astfel, cheltuielile solicitate, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale, în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2018, s-a admis apelul declarat, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și a cheltuielilor de judecată, pronunțată o hotărâre nouă potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Proțic Vasile, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 u.c..

S-a respins solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei medico-legale în mărime de 128 lei.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a concluzionat că inculpatul a săvârșit infracțiunea încriminată.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță a stabilit o pedeapsă prea aspră inculpatului Proțic Vasile, fără a ține cont de personalitatea inculpatului, care a comis infracțiunile fiind minor, nu a ținut cont de faptul că pentru minori legiuitorul a prevăzut la art.475 Cod procedură penală, circumstanțe suplimentare care urmează a fi stabilite în cauzele privind minorii, cum ar fi: 1) condițiile în care trăiește și este educat minorul, gradul de dezvoltare intelectuală, volitivă și psihologică a lui, particularitățile caracterului și temperamentului, interesele și necesitățile lui; 2) influența adulților sau a altor minori asupra minorului; 3) cauzele și condițiile care au contribuit la săvârșirea infracțiunii.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, analizând posibilitatea aplicării în privința inculpatului Proțic Vasile a pedepsei sub formă de amendă, reieșind din circumstanțele cauzei, ținând cont de faptul că este minor, infracțiunea se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, circumstanțe ce ar agrava răspunderea inculpatului nu au fost stabilite, n-au survenit careva consecințe grave, a recunoscut vina, se căiește sincer precum și de circumstanțele excepționale care au fost stabilite pe dosar, a ajuns la concluzia că există temeii pentru aplicarea pedepsei sub formă de amendă, or, această pedeapsă este corespunzătoare faptei comise, dar și având în vedere scopul legii penale, care indică asupra corectării și reeducării inculpatului în vederea neadmiterii pe viitor a careva acțiunile ilegale.

Instanța de apel a mai indicat că, pedeapsa stabilită inculpatului cu aplicarea prevederilor art.364¹ Cod penal, nu poate fi mai mică decât limita generală de 500 unități convenționale de amendă, raportată la art.64 alin.(3) Cod penal, potrivit modificărilor operate în Codul penal prin Legea nr.207 din 29.07.2016, în vigoare la 07.11.2016, prin care textul de la 150 a fost substituit cu textul de la 500.

Cât privește cerința procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei medică-legală în mărime de 128 lei din contul inculpatului, instanța de apel a indicat că, în cazurile când expertiza judiciară se efectuează la inițiativa organului de urmărire penală ori instanței de judecată - autorități abilitate ale statului, plata pentru cheltuielile suportate se face din contul bugetului de stat, iar în cazurile când expertiza judiciară se efectuează la inițiativa proprie și pe cont propriu, de persoana participantă la procesul penal, plata respectivă se face din contul acestei persoane.

Prin urmare, în cauză, odată ce ordonatorul expertizei este o instituție abilitată a statului și, respectiv, nu există cererea inculpatului privind efectuarea raportului și expertizei respective, prin prisma normelor de drept enunțate la punctul

precedent, rezultă, în mod cert și univoc, că plata pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară se face din contul mijloacelor bugetului de stat, or, legea nu prevede o altă modalitate de plată a expertizelor judiciare în cazul în care elementele de fapt, în calitate de probe în procesul penal, constatate prin intermediul raportului de expertiză, sunt administrate la inițiativa organului de urmărire penală sau instanței de judecată.

6. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Cojocaru Dorin în numele inculpatului Proțic Vasile, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea deciziei cu pronunțarea unei noi decizii, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, invocând argumente similare cu cele indicat în apelul său (pct.3 din prezenta decizie) invocând suplimentar că:

- chiar dacă instanța de apel a ținut cont de prevederile art.79 Cod penal și art.364¹ Cod de procedură penală, consideră că pedeapsa aplicată este prea aspră;
- instanța de apel trebuia să țină cont de circumstanțele cauzei.

7. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, pe motiv că este vădit neîntemeiat, motivând prin faptul că instanța de apel just a ajuns la concluzia casării sentinței în partea stabilirii pedepsei, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 u.c., argumentând suficient soluția.

În acest sens, procurorul a indicat că, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.6, 7, 61, 70, 75-79 Cod penal și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, astfel, stabilind o pedeapsă sub formă de amendă sub limitele sancțiunii prevăzute de infracțiunea încriminată.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art.422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal reține că, recurentul indică drept temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, în sensul că - *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că motivul – temeiul de recurs invocat de recurent, nu se confirmă în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Cu referire la temeiul invocat, prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că nu este incident în speță, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin. (1), (5), 417 alin.(1) pct.8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante, invocate în apelul declarat de către avocat, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția.

Cât ține de motivele indicate în recurs precum că „instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele cauzei”, Colegiul penal nu le acceptă, or, instanța de apel în decizia recurată a indicat și motivat pe deplin pedeapsa aplicată (f.d.237-243 v. II), a dat apreciere tuturor circumstanțelor, inclusiv celor menționate de recurent și a luat în considerare minoratul inculpatului, din care motiv a și casat sentința în partea stabilirii pedepsei și a emis o decizie nouă în această parte stabilindu-i o pedeapsă mai blândă, sub formă de amendă în mărime de 500 u.c., care este corectă, legală și echitabilă, corespunde atât principiului proporționalității cât și scopului pedepsei penale, va asigura restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât în partea acestuia cât și a altor persoane.

Mai mult, Colegiul penal susține concluzia instanței de apel precum că „pedeapsa stabilită inculpatului cu aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penal, nu poate fi mai mică decât limita generală de 500 u.c. de amendă, raportată la art.64 alin.(3) Cod penal”

9. Astfel, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea temeiniciei lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat

chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

10. În temeiul art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cojocaru Dorin în numele inculpatului Proțic Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe ***Proțic Vasile*** , ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 25 aprilie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac